

Силабус
освітнього компоненту
Менеджмент /
Management
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	доцент ЛЕМІШ Катерина Михайлівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/lemish-kateryna-myhajlivna/
Контактний тел.	+380662000984
Е-mail викладача:	km_lemish@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	6/180	30	30	120	Екзамен Курсова робота
заочна		6	6	168	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: менеджмент, організація, функції управління, методи управління, планування, організування, мотивація, контроль, регулювання, комунікації, управлінські рішення, конфлікти, стрес, керівництво, лідерство, влада, ефективність менеджменту.

Мета курсу – формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, комплексного аналізування проблеми, прийняття адекватних управлінських рішень.

Предметом вивчення є сучасна система управління, яка породжена об'єктивною необхідністю та закономірностями ринкових відносин господарювання, пов'язаних з орієнтацією фірми на попит і потреби ринку; забезпеченням зацікавленості робітників у найвищих кінцевих результатах; широким використанням новітніх науково-технічних досягнень; регулюванням між фірмових відносин.

Компетентності: *Загальні:* ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. *Спеціальні:* СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

Програмні результати навчання: ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН8. Застосовувати методи

менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи. ПРН10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації. ПРН12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

Зміст курсу: Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Історія розвитку менеджменту. Організація як об'єкт управління. Функції та методи менеджменту. Планування як загальна функція менеджменту. Організування як загальна функція менеджменту. Мотивування як загальна функція менеджменту. Контролювання як загальна функція менеджменту. Регулювання як загальна функція менеджменту. Прийняття управлінських рішень в організації. Інформація і комунікації в менеджменті. Керівництво та лідерство. Управління конфліктами та стресами. Ефективність менеджменту.

Методи навчання: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації, навчальна гра, ситуаційні завдання, демонстрування, вправи, практична робота, самостійна робота, науково-дослідна робота, навчальна дискусія, пізнавальні ігри, бінарні; методи активного навчання: вирішення ситуаційних задач (кейсів), ділові ігри; робота в малих групах.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять). Політика курсу розроблена відповідно до нормативної бази Бердянського державного педагогічного університету та регламентує організацію освітнього процесу, оцінювання результатів навчання і дотримання принципів академічної доброчесності (<https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>). Відвідування лекційних і практичних занять є важливою складовою засвоєння навчального матеріалу та формування професійних компетентностей. Активна участь студентів у освітньому процесі, зокрема в обговореннях, виконанні практичних завдань, аналізі кейсів і груповій роботі, враховується під час поточного оцінювання. У разі пропуску занять здобувач освіти зобов'язаний самостійно опрацювати навчальні матеріали та виконати всі передбачені програмою завдання у встановлені терміни.

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах об'єктивності та прозорості за накопичувальною системою і включає поточний та підсумковий контроль. Критерії оцінювання доводяться до відома студентів заздалегідь, а допуск до підсумкового контролю можливий за умови виконання всіх передбачених видів навчальної роботи.

Курс реалізується з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності. Забороняються плагіат, фальсифікація, списування та інші форми академічного шахрайства. У разі порушення застосовуються санкції відповідно до нормативних документів університету.

Використання цифрових технологій є складовою освітнього процесу. Технології штучного інтелекту можуть застосовуватися як допоміжний інструмент за умови самостійного виконання завдань, критичного опрацювання результатів і обов'язкового зазначення факту їх використання. Подання згенерованого контенту як власного без належного опрацювання розглядається як порушення академічної доброчесності.

Освітній процес у межах курсу базується на принципах студентоцентрованості, інклюзивності, взаємоповаги та недискримінації й передбачає забезпечення регулярного зворотного зв'язку між викладачем і здобувачами освіти, а також можливість студентів пропонувати покращення змісту та організації навчання.

Політика курсу з написання курсової роботи визначає вимоги до організації дослідницької діяльності здобувачів освіти, виконання та оформлення курсової роботи, а також дотримання принципів академічної доброчесності. Виконання курсової роботи є обов'язковою складовою освітнього процесу та передбачає самостійне наукове дослідження за обраною темою відповідно до затверджених методичних рекомендацій і графіка виконання.

Курсова робота є кінцевим результатом самостійної індивідуальної науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти, комплексним науковим дослідженням, яке підводить підсумки вивчення ними дисципліни «Менеджмент».

Здобувач освіти зобов'язаний своєчасно обрати тему, узгодити її з науковим керівником, дотримуватися встановлених етапів виконання роботи та регулярно взаємодіяти з керівником у процесі підготовки. Подання роботи здійснюється у визначені терміни з дотриманням вимог до структури, змісту та оформлення. Порухення термінів без поважних причин може призвести до зниження оцінки або недопуску до захисту.

Курсова робота повинна виконуватися з обов'язковим дотриманням принципів академічної доброчесності. Усі використані джерела мають бути належним чином процитовані. Забороняються плагіат, самоплагіат, фабрикація та фальсифікація результатів дослідження. Робота підлягає перевірці на наявність текстових запозичень, а у разі виявлення порушень можуть застосовуватися санкції відповідно до нормативних документів закладу вищої освіти.

Оцінювання курсової роботи здійснюється на основі якості проведеного дослідження, рівня теоретичного обґрунтування, практичної значущості результатів, дотримання вимог до оформлення, а також результатів публічного захисту. Обов'язковою умовою є демонстрація здобувачем освіти розуміння теми, вміння аргументовано представляти результати дослідження та відповідати на запитання.

Допускається використання цифрових технологій і інструментів штучного інтелекту як допоміжних засобів для пошуку інформації, структурування матеріалу, обробки даних і підготовки візуалізацій. Водночас студент несе повну відповідальність за зміст роботи. Забороняється подання згенерованого тексту як власного без належного опрацювання та зазначення факту використання відповідних інструментів. У разі використання штучного інтелекту студент повинен забезпечити критичне осмислення отриманих результатів і бути готовим пояснити їх під час захисту.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: вивчення дисципліни передбачає використання мультимедійного обладнання, комп'ютерної техніки та пакетів прикладних програм Microsoft Power Point, Microsoft Office Excel, Microsoft Word, Moodle, Zoom.

Система оцінювання та вимоги: Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у шкалу ECTS. Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних робіт, тестів, індивідуальних завдань, самостійної роботи. Для кожного здобувача вищої освіти інформація про критерії оцінювання та його успішність доступна у Moodle.

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5			Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8	Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10	50	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
3	3	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4	3	3		

	Кількість балів					
	Лекція	Практ. робота		Сам. робота	Інд. робота	Разом
1	2	3		4	5	6
Змістовий модуль 1.						
Тема 1		0-2		0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 1		0-2		0-1		0-3
1	2	3		4	5	6
Змістовий модуль 2.						
Тема 2		0-2		0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 2		0-2		0-1		0-3

Змістовий модуль 3.					
Тема 3		0-2	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 3		0-2	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 4.					
Тема 4.		0-2	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 4		0-2	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 5.					
Тема 5		0-2	0-1	0-1	0-4
Тема 6		0-2	0-1	0-1	0-4
Тема 7		0-2	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 5		0-6	0-3	0-3	0-12
Змістовий модуль 6.					
Тема 8		0-2	0-1		0-3
Тема 9		0-2	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 6		0-4	0-2		0-6
Змістовий модуль 7.					
Тема 10		0-2	0-1	0-1	0-4
Тема 11		0-2	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 7		0-4	0-2	0-2	0-8
Змістовий модуль 8.					
Тема 12		0-2	0-1	0-1	0-4
Разом за змістовим модулем 8		0-2	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 9.					
Тема 13		0-2	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 9		0-2	0-1		0-3
Змістовий модуль 10.					
Тема 14		0-2	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 10		0-2	0-1		0-3
Разом за змістовні модулі		0-28	0-14	0-8	0-50
Екзамен					0-50
Всього					0-100

Розподіл балів за виконання курсового проєкту (роботи)

Попереднє оцінювання якості курсової роботи науковим керівником	Захист роботи	Сума
до 60	до 40	100

Шкала оцінювання

Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Університеті	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні	Список рекомендованих джерел
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент: навч. посіб. / Мошек Г.Є. та ін.; за заг. ред. Г.Є. Мошека. Київ: Ліра-К, 2015. 550 с. 2. Михайлов С.І. Менеджмент. 2-ге видання. Навчальний посібник рекомендовано МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 536 с. 3. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент: підручник. 4-е вид., перер. і доп. Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с.

	<p>4. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: навчальний посібник для студ. ВНЗ. Київ: Центр навч. літ, 2006. 130 с.</p> <p>5. Петруня Ю.Є., Говоруха В.Б., Літовченко Б.В. Прийняття управлінських рішень. Навчальний посібник. / За заг. ред. Ю.Є. Петруні. 2-ге видання. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 216 с.</p> <p>6. Рувльєв В. А., Гуткевич С.О. Менеджмент: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 312 с.</p> <p>7. Методичні рекомендації до виконання та захисту курсової роботи з навчальної дисципліни «Менеджмент» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, освітньо-професійної програми «Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу» денної та заочної форми навчання / Леміш К.М., Черемісіна Т.В., Швачко В.А. Бердянськ: БДПУ, 2020. 32 с. URL: https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2607</p>
Додаткові	<p>8. Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. Основи менеджменту: практикум: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 524 с.</p> <p>9. Бесєдін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 496 с.</p> <p>10. Гріфін Р., Яцура В. Основи менеджменту: підручник для ВНЗ. Львів: БАК, 2001. 624 с.</p> <p>11. Дикань Н.В., Борисенко І.І. Менеджмент. К.: Знання, 2008. 389 с.</p> <p>12. Завадський Й.С. Менеджмент: підручник для студентів економ. спец. вищих закладів : у 2 т. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. Т. 2. 640 с.</p> <p>13. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: навчальний підручн. для Київ: Академвидав, 2003. 416 с.</p> <p>14. Леміш К.М., Заїка Г.В. Сучасні інструменти управління підприємствами ГКТС. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, Запоріжжя, 13-14 травня 2021 року [Електронний ресурс] Електрон. дані. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. С. 200-202. URL: https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2401</p> <p>15. Леміш К.М., Мілка В.К. Механізм формування та розвитку системи управлінського контролю на підприємстві сфери послуг. Міжнародний науковий журнал «Науковий огляд». Том 9. № 62. 2019. С. 57-67. URL: https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/view/1943</p> <p>16. Лепейко Т.І., Миронова О.М. Менеджмент: навч. Посіб. Х.: ХНЕУ, 2010. 202 с.</p> <p>17. Назарук Т.В., Косіюк О.М. Менеджмент організацій : навчальний посібник для ст-ів ВНЗ. К. : Центр учбової літератури, 2018. 560 с.</p> <p>18. Негрій М.В., Тужик К.Л. Теорія прийняття рішень : навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 272 с.</p> <p>19. Основи менеджменту: [підручник для студ. вищ. навч. закладів]; затв. МОН / за ред.: А.А. Мазаракі. Х.: Фоліо, 2014. 846 с.</p> <p>20. Осовська Г.В., Осовський О.А. Менеджмент організацій. К.: Кондор, 2005. 860 с.</p> <p>21. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту: практикум: навч. посібник для ВНЗ. Київ: Укр. енциклопедія, 2005. 581 с.</p> <p>22. Пилипенко С.М., Пилипенко А.А., Оленко В.І. Менеджмент: навчальний посібник. Харків: Вид. ХДЕУ. 2002. 208 с.</p> <p>23. Потьомкін С.К., Козлова І.М., Яндола К.О. Менеджмент: навчальний посібник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. 276 с.</p> <p>24. Рудінська О.В., Яроміч С.Л., Молоткова І.О. Менеджмент: навч. посіб. Ніка-Центр, 2002. 320 с.</p> <p>25. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального). Тернопіль : Астон, 2004. 528 с.</p> <p>26. Теорія прийняття рішень : підручник / за заг. ред. М. П. Бутка К. : Центр учбової літератури, 2018. 360 с.</p>

	<p>27. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посібк. : Каравела, 2007. 304 с.</p> <p>28. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник. 3-тє вид., переробл. і доповн. К.: Алерта, 2015. 492 с.</p> <p>29. Хміль Ф. І. Основи менеджменту : підручник. К.: Академвидав, 2003. 608 с.</p> <p>30. Шегда А. В. Менеджмент: навч. посіб. К.: Знання, КОО, 2002. 583 с.</p>
Інтернет-ресурси	<p>31. Інтернет-портал для управлінців. URL: http://www.management.com.ua/</p> <p>32. Маркетинг і менеджмент інновацій. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/.</p> <p>33. Інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України. URL: https://clarity-project.info/</p> <p>34. Щотижневик «Бізнес». URL: http://www.business.ua/.</p> <p>35. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua</p>